اطلاعات
Ettelaat Newspaper
۱۳۰۵
* سه‌شنبه یکم خرداد ۱۴۰۳ * ۱۲ ذی‌القعده ۱۴۴۵
* ۲۱ مه ۲۰۲۴ * سال نودوهشتم * شماره ۲۸۶۷۴
ettelaatonline ettelaat.com

هنر و زندگی /بخش چهارم

در این شماره بر فرم و تأثیرش بر هنر تأکید می‌شود و اینکه هنرمند تجربهٔ خام روزمره را به فرم می‌سپارد و نیما به عنوان فردی شاخص در درک هنر و ویژگی عصر معرفی می‌شود. فرم در نظر او یک امر صوری صرف نبود و می‌گفت هر قطعه دو فرم دارد: یکی از نظر وزن و دیگری از نظر موضوع و مضمون و البته آن را به شکل جامعه‌شناختی‌تری مطرح می‌کرد

دکتر علی فردوسی
علیرضا نراقی

گفتگو
هنری ـ اجتماعی

سخن درباره نخبه‌گرایی و هنر بود و اینکه چرا به‌رغم افزایش سواد، ذائقه و سطح شناخت هنری مردم جهان سقوط کرده است. اینک ادامه گفتگو:

هنر در بسیاری از مواقع همچون انقلاب، با سیاست پیوند خورده است؛ از جمله در شوروی سابق یا در رخدادهای سیاسی اجتماعی دهه ۱۹۶۰؛ اما چرا در اغلب موارد پس از پیروزی یا شکست انقلاب، هنر نقش خود را از دست می‌دهد و معمولاً دوره‌ای از درون گرایی راطی می‌کند؟

ما شاهد چنین زیگزاگ‌هایی در هر توالی هنریی هستیم، گرچه باید بلافاصله دوسه مطلب را اضافه کنیم: یکی آن که چنین رفتاری مختص هنر نیست، و در مورد هنر نیز تنها با نوسان‌های سیاسی مثل انقلاب مرتبط نیست که آونگ هنر از سمتی به سمت دیگر می‌رود. دوم آنکه این نوسان در واقع بیان حرکتی است بین دوقطبی که همیشه وجود دارند. هنر «اکتبری» در شوروی، درست همزمان بود با «فرمالیسم». یکی در شرایط تاریخی خاصی دست بالا را داشت، و بعد آن دیگری دست بالا را پیدا کرد. این آونگ صدها بلکه هزاران سال است که نوسان می‌کند. گرچه به نظر گامبریچ، هنر نکوداشتی به شدت بیشتری در معرض متحجر شدن است، به خصوص وقتی قدرت مستقر جلا و جذابیتش را از دست می‌دهد. در این گونه مواقع، هنر نکوداشتی به نوعی هنر رسمی بی جان تبدیل می‌شود که هیچ چیزی به جهان اضافه نمی‌کند. نخستین جنبه از دنیای موعود کمونیسم که مُرد، هنر درخشانی بود که شوروی با آن شروع شده بود. در آنجا هنر به سرعت به شرط سیاسی‌اش دوخته شد، طوری که جای کمترین جنبش و جولانی نداشت. البته علیه چنین وضعیتی، هنر رهایی بخشی هم به صورت زیرزمینی ولی مغلوب به وجود آمد، مثلاً در شعر؛ ولی در کل هنر کمونیستی به مثابهٔ وعده‌ای در هنر کورتاژ شد. یکی از مصیبت‌های کمونیسم، همین نسبت آن با هنر بود. سیزده سال بعد از اکتبر ۱۹۱۷، رومن یاکبسون بازخواست تلخی نوشت با عنوان «نسلی که شاعرانش را به هدر داد» که هنوز پروندهٔ کمونیسم از آن پاک نشده است. اگر کمونیسم نتواند نام جامعه‌ای باشد با جولانگاهی وسیعتر، از جمله برای هنر، آنگاه به هیچ‌وجه نمی‌تواند اسم یک فردای به راستی انسانی‌تر باشد.

هنوز کسی مدرنیّت را به خوبی و درستی نیما نفهمیده است. او می‌گوید: «هنر زندگی اعلا و تاآخرین درجهٔ بشر است»؛ این زندگی در روزگار مدرن به درک تازه‌ای از خود می‌رسد که نیما آن را دامن زدن به زندگی با جولان‌تری می‌نامد و شعرش نوید چنین زندگیی در قالب شاعرانه است. شعر نیمایی حرکت به سوی آزادی است

هر کس با نوشته‌های مارکس آشنا باشد، می‌داند که قرار نبود وضعیت هنر در کمونیسم به گونه‌ای باشد که در شوروی پیش آمد. به قول مایکوفسکی: «کمون آنجاست که در آن دیوانسالاران از میان می‌روند و شعر و ترانه برقرار است». در عین حال دیدیم که اوضاع برای هنر در جامعه سرمایه‌داری هم عالی نیست، گرچه باید اذعان کرد به بدی اوضاع در شوروی و جاهای دیگری نیست که در آن یکی از تعینات جزهنری هنر هر آن درصدد است که عنصر هنری را به صورت ایجابی به تصاحب انحصاری درآورد. بی‌تردید نسبت سلبی بازار با هنر، به دردناکی نسبت ایجابی قدرت حاکم با آن نیست. بازار کسی را به گولاگ نمی‌فرستد، فقط می‌تواند او را فقیر نگه دارد. در اینجا، وقتی امکان ایدهٔ دیگری در چشم‌انداز نباشد، مثل دورانی در شعر فارسی که تا ورود اجباری ایران به عصر مدرن ادامه یافت، به اصطلاح «سبک هندی»، هنر برای گریز از دوخت خودش به قدرت و در واکنشی به آن، دچار درونگرایی می‌شود، که همیشه با نوعی فقدان خلوص و صمیمیت همراه است. این کم‌سویی نور ایده است که بعضی‌ها را چنان دلسرد کرده که پذیرفته‌اند تقدیر انسان انتخاب بین بد و بدتر است! هنر به گفتهٔ شیللر هرگز به این حکم تسلیم نشده است.

از طرف دیگر، وقتی طرح کلی یک ایدهٔ نو در افق به چشم می‌خورد، هنر به جنب و جوش درمی‌آید. روال انکشاف یک توالی جدید، اغلب همزمان با به جنبش درآوردن هنر، دیگر شروط حقیقت را هم به حرکت درمی‌آورد؛ چون دیوارهای درونی سوژه گذر پذیرند و سوژه تحت نوعی ضرورت انسجام درونی به سر می‌کند. در محاذات این، آشکارا با نوعی ضرورت انسجام در اجزای یک صورت‌بندی اجتماعی هم سروکار داریم. به نظر می‌رسد که به همین سبب است که دوران‌های تاریخی خلاقیت دارای انسجام درونی هستند. برای همین است که همبستگی آشکاری بین خلق فُرمهای هنری نو و خلق پیکربندی‌های فرهنگی و اجتماعی و سیاسی جدید وجود دارد، به طوری که اختراعات هنری با اختراعات سیاسی تقارن زمانی غیرقابل انکاری دارند. در یونان، فلسفه، دمکراسی و تئاتر جملگی در یک دورهٔ ۷۰-۸۰ ساله پدید آمدند. یکباره طوری که انگار بهار آمده باشد، انواع گلها کمابیش در یک زمان می‌رویند و شکوفا می‌شوند. دوران مشروطه یکی از این بهارها در توالی‌های تاریخی ماست، و بی‌گمان نیما که فرزند این دوران و مظهر حقیقت هنری آن است، گلگون‌ترین گل آن است.

در اواسط دههٔ ۶۰ خورشیدی مطلبی در مجله «آدینه» در باب موسیقی استاد علیزاده و زنده‌یاد لطفی نوشتم و کوشیدم مقایسه‌ای بکنم بین مرحله‌ای که آن زمان در موسیقی در آن بودیم، با مرحله‌ای در سنت شعری ما که نیما در آن ظهور کرد. مبنای این مقایسه این بود که تنها عرصه‌ای که ما تا آن زمان توانسته بودیم در آن مسئلهٔ مدرن شدن را درست حل کنیم، «انقلاب نیمایی» بود. این نظری است که روزبه روز بیشتر بدان اعتقاد پیدا کرده‌ام، حتی پس از خواندن مطلب استاد شفیعی کدکنی در باب نیما و خانلری. به باور من نه آن وقت، بلکه هنوز هم کسی مدرنیت را به خوبی و درستی نیما نفهمیده است. آن تعریفی که من از مدرنیت به عنوان «کوششی برای جولان دادن به زندگی» بیان کردم، بیش از هر کس مدیون نیماست. این مفهومی نیست که من از فیلسوف یا متفکر غربی اخذ کرده باشم. نیما می‌گوید: «هنر زندگی اعلا و تاآخرین درجهٔ بشر است»؛ اما این «زندگی اعلا و تاآخرین درجه»، به نظر نیما، در روزگار مدرنیت به درک تازه‌ای از خود می‌رسد که نیما آن را «دامن زدن» به «زندگی با جولان‌تری» می‌نامد؛ بنابراین شعر نیمایی نویدیک زندگی با جولان‌تر از راه بازنمود پیشینی آن در قالبی شاعرانه است. شعر نیمایی الگو و فراخوان به فرگشتی در تاریخ است که باز هم به قول نیما: «حرکتش به سوی آزادی است». او می‌نویسد: «برای همین است که هنر یک تاریخ جاندار و بهتر از تاریخ است، و کشش انسان را در نتیجهٔ تلاش خود به سوی آزادی می‌راند».

هنر ابزاری برای زندگی

اخیراً کتابی منتشر شده با عنوان «افزارهای نامتعارف: هنر و طبیعت بشر»، نوشتهٔ آلوا نوئه ـ استاد فلسفهٔ دانشگاه کالیفرنیا ـ که در آن با این مقدمهٔ شهودی که «بشر بنا به طبیعت، موجودی است طراح»، استدلال می‌کند هنر فی نفسه نهایتاً ابزاری است برای زندگی. هنر نه تزئینی است بر آنچه هست، و نه بازنمایی آنچه هست، بلکه وجهی است از سازماندهی حضور انسان در جهان. نوئه با تفکیک عنصر هنری از چندینگی کار هنری، نشان می‌دهد که این عنصر در کارهایی که ما آنها را در وهلهٔ نخست کار هنری نمی‌شناسیم، در جریان است؛ مثلاً در همین «اپل»ی که دارم این مطالب را با آن می‌نویسم. تفاوت اثر هنری با ابزارهای دیگر در این است که هنر از افادت به صورتی که در ابزار زندگی روزمره می‌بینیم، تفریق شده است. این نیست که اثر هنری همیشه عاری از فایدهٔ عادی است. آیفون زیبا با حس خاصی که در دست گرفتنش به ما می‌دهد، آشکارا ما را به خرید خود ترغیب می‌کند؛ اما عنصر هنری در آیفون می‌کوشد تا خود را در انطواء چیزی جز خود پنهان سازد، به شکلی که «طرح از نظر پنهان گشته و جذب کارکرد خویش می‌شود». در مقابل، هنر به مثابه هنر، «نگاه ساده را متوقف می‌سازد و این کار را نیز به عمد می‌کند. و با این کار درست همان چیزی را که نگاه ساده از ما پنهان می‌کرد، بر ما آشکار می‌سازد»؛ یعنی این را که ما با به طبیعت، موجودی هستیم طراح و آفرینندهٔ فرم. ما همیشه طراحی می‌کنیم. هنر جایی است که این کنش خود به موضوع تبدیل می‌شود. هنر خودآگاهی طرح است. به این حساب، نوئه نتیجه می‌گیرد: «هنر کنشی پژوهشی است، راهی است برای بررسی جهان و خودمان».

به نظر من این انگشت گذاردن بر سرایت عنصر هنری، کمابیش در تمامی کنشهای انسانی و متمایز کردن آن به عنوان یک کنش خاص در هنر، حائز اهمیت فراوانی است؛ بنابراین هنرمندان کسانی هستند که رسالت پیشبرد امر فرم را بر عهده دارند. فرم درست بدان گونه که نیما شاید برای نخستین بار در ایران می‌فهمید، یک امر صوری صرف نیست. به گفتهٔ او: «هر قطعه دو فرم دارد: یک فرم از نظر وزن، یک فرم از نظر موضوع و مضمون». این مطلب را نیما به شکل جامعه‌شناختی‌تری مطرح می‌کند. آنچه سهم و نقش خاص هنرمند است، «قبل از هر موضوع انتخاب شده، فهم زندگی است». هنرمند کسی است که اغتشاش وآشوب زندگی و تجربهٔ «خام» روزمره را به فرم می‌سپارد، با دقیق‌تر، هنرمند کارش آن است که شرایط را برای تبلور فرم چیزها فراهم کند. به بیان نیما: «چیزی که در پی شکل و ساختمان می‌رود و زادهٔ بلافصل هیچ‌گونه وضعیتی شناخته می‌شود، هنر است».

اینها به ما اجازه می‌دهد که با پرسشی از منظر طرح و طراحی جهان نیمایی به سراغ اوبرویم: چه جهانی در این شعر، طراحی می‌شود؟

نیما در یکی از یادداشت‌هایش تعریف دقیق و کاملی از جوهر تلاش خویش به دست می‌دهد: «اصالت هنری در این است که هر موضوعی در قالب راست خود باشد (از حیث فرم و لفظ و همه چیز). و چون در قالب خود بود، اصیل است». برای او مدرن کردن شعر یک عمل رهایی بخش است: رفع تحمیل قالب به موضوع، و رفع تحمیل موضوع به قالب. بی‌گمان این قاعدهٔ کمی نوین، برابری کمی موضوع با خود، یکی از وجوه تمایز مدرن از پیشامدرن است که در آن هر تجربه‌ای باید خویش را از پیش به قالب یا قالب‌های از پیش داده‌ای بسپارد. «انقلاب نیمایی» یعنی اختراع فرمهای نوینی که با زندگی مدرن هم‌ارز باشند. برای همین است که هیچ تفاوتی میان تعریفی که نیما از شعر می‌دهد با تعریفی که از حقیقت زندگی می‌دهد، وجود ندارد: «یک حقیقت فقط هست برجا: آن چنان که بایست بودن». زیستن چنانچه بایست، یعنی زیستن «در قالب راست خود». و این یعنی به محک زدن تعریف جدیدی از فرم که آشکارا جولانگاه بیشتری از فرمهای کلاسیک دارد. به فرم در آوردن آنچه پیش از آن لاموجودِ جهان شعر بود.

ادامه دارد

مقاله

عدالت و زیبایی

دکتر حسن بلخاری

بخش چهارم

پیشتر گفتیم بنا به برخی آیات، ملازمت ذاتی میان «خلق» و «زیبایی» وجود دارد. این تلازم، دائرمدار تعریف زیبایی در قرآن است و محورش نیز چیزی جز تناسب، اعتدال، هماهنگی و توازن نیست. این معانی همان عناصر مشهور جاری در زبان حکما و فلاسفه است که در اینجا نیز ظهور و بروزی برجسته دارند. مرحوم علامه طباطبایی که تفسیرش را بر پایه رویکرد فلسفی نگاشته است، در تعریف زیبایی بر بنیاد آیات قرآن، به اشتراک مفهوم زیبایی در قرآن و برهان رأی می‌دهد: «حقیقت حُسن عبارت است از ساز گاری اجزای هر چیز نسبت به هم، و ساز گاری همه اجزا با غرض و غایتی که خارج از ذات آن است؛ بنابراین زیبایی روی به معنای جور بودن و ساز گاری اجزای صورت (از چشم و ابرو و بینی و دهان و غیره) است، و حسن عدالت ساز گاري‌اش با غرضی است که از اجتماع مدنی منظور است، و آن به این است که در جامعه هر صاحب حقی به حق خود برسد؛ همچنین است حسن هر چیز دیگر. دقت در خلقت اشیا که هر يك دارای اجزایی موافق و مناسب با یکدیگر است، و اینکه مجموع آن اجزا مجهز به وسایل رسیدن آن موجود به کمال و سعادت خویش است، و اینکه این مجهز بودن به نحوی است که بهتر و کامل‌تر از آن تصور ندارد، این معنا را دست می‌دهد که هر يك از موجودات فی نفسه و برای خودش دارای حسنی است که تمام‌تر و کامل‌تر از آن برای آن موجود تصور نمی‌شود».[1]

در مقابل زیبایی، زشتی قرار دارد که در قاموس براهین فلسفیِ مفسر قرآن، معادل گناه، ظلم و عدم است. در تعریف زشتی نیز تلائم رویکرد فلسفی (از نوع نوافلاطونی آن) با برداشت‌های قرآنی کاملاً آشکار است. البته این هرگز بدان معنا نیست که مفسران قرآن (چون علامه طباطبایی) با ابتنای بر دانسته‌های فلسفی خود، به همان تعریفی از زیبایی و زشتی می‌رسند که تا حدود زیادی تعریف فلاسفه و حکماست، بلکه بیشتر تأکید بر این است که نگرش کلامی به زیبایی، از هر منظر و رویکردی که باشد، تعاریف مشابه و تقریباً واحدی می‌آفریند. مرحوم علامه در تأکید بر زیبایی با تأمل در مفهوم مخالف آن، قرآن و فلسفه را به هم می‌آمیزد: «اینکه می‌بینیم موجودی زشت و ناپسند است، برای یکی از دو علت است: یا آن موجود دارای عنوان عدمی است که بدی و ناپسندی‌اش مستند به آن عدم است، مانند ظلم ظالم و زنای زناکار، که ظلم بدان جهت که فعلی از افعال است زشت نیست، بلکه بدان جهت که حقی را معدوم و باطل می‌کند، زشت است؛ و آن دیگری بدان جهت که عمل خارجی است و هزاران شرط دست به دست هم داده تا آن عمل صورت خارجی بگیرد، زشت نیست؛ چون صورت خارجی آن با صورت خارجی عمل نکاح مشترك است، بلکه زشتی‌اش بدین روست که مخالف نهی شرعی، یا مخالف مصلحت اجتماعی است. یا برای این است که با موجودی دیگر مقایسه‌اش می‌کنیم، و از راه مقایسه است که زشتی و بدی عارضش می‌شود؛ مثلاً حنظل (هندوانه ابوجهل) نه زشتی دارد و نه بدی؛ ولی وقتی با خربزه مقایسه‌اش می‌کنیم، می‌گوییم بداست. خار هم در مقایسه با گل، زشت و بد می‌شود و عقرب در مقایسه با انسان، زشت و بد می‌گردد. بدی و زشتی ذاتی آنها نیست، بلکه با مقایسه‌اش به چیز دیگر و سپس قیاسش با طبیعت خودمان، می‌گوییم بد و ناگوار و زشت است، و این زشتی و بدی نیز در حقیقت به همان زشتی به معنای اول برمی‌گردد. پس هیچ موجودی بدان جهت که موجود و مخلوق است، متصف به بدی نمی‌شود، به دلیل اینکه خداوند خلقت هر موجودی را نیکو خوانده و فرموده: «**الَّذِي أَحسَنَ كُلَّ شَيءٍ خَلَقَه**: او هر چیزی را نیکو خلق کرده»، که اگر این آیه را با آیه دیگر ضمیمه کنیم که: «**اللهُ خالِقُ كُلِّ شَيءٍ**»، این نتیجه به دست می‌آید که اولاً خلقت ملازم با حُسن است، پس هر مخلوقی بدان جهت که مخلوق است، حَسَن و نیکوست. و ثانیاً هر زشت و بدی که تصور کنیم مخلوق خدا نیست، البته بدی و زشتی‌اش مخلوق نیست، نه خودش که توضیحش گذشت. پس معصیت و نافرمانی از آن جهت که گناه و زشت و بدند، مخلوق خدا نیستند، و بدیها همه از ناحیه قیاس پدید می‌آید».[2]

هـ) زیبایی و توازن

اصطلاح دیگری در قرآن هست که علامه می‌توانست به عنوان دلیلی از دلایل خود در رسیدن به تناسب و توازن در تعریف زیبایی، بدان تکیه کند، یعنی اصطلاح موزون: «زمین را گستردیم و در آن کوههای استوار افکندیم **وأنبتنا فيها مِن كُلِّ شَيءٍ مَوزون**: و از هر چیز سنجیده‌ای در آن رویانیدیم» (حجر، ۱۹)؛ اما علامه ترجیح می‌دهد این اصطلاح را دارای وزن تعریف کند نه زیبایی و موزونی. گرچه به معنای زیبایی نیز در بیان موزون اشاره می‌کند: کلمه «موزون» از «وزن» به معنای سنجیدن اجسام از جهت سنگینی است، لیکن آن را عمومیت داده و در اندازه‌گیری هر چیزی که ممکن باشد آن را اندازه‌گیری کرد، از قبیل اندازه‌گیری طول با وجب یا ذراع و امثال آن، و اندازه‌گیری حجم، و اندازه‌گیری حرارت، نور، نیرو و غیر آن استعمال کرده‌اند. در آیهٔ «**ونَضَعُ المَوازِينَ القِسطَ لِيَومِ القِيامَه**: برای روز قیامت میزان‌های عادلی قرار می‌دهیم» (انبیاء، ۴۷) در سنجیدن اعمال هم استعمال شده، با اینکه اعمال، سنگینی و سبکی اجسام زمینی را ندارد. و چه بسا در مواردی استعمال شود که مقصود از آن کم و زیاد نشدن شئ موزون است از آنچه طبیعتش و یا حکمت اقتضا می‌کند؛ همچنان که گفته می‌شود: فلانی سخنش موزون است، یا قامتش یا افعالش موزون است؛ یعنی سخن و قامت و افعالش پسندیده و متناسب الاجزاست و از آنچه طبع و یا حکمت اقتضا دارد، کمتر و بیشتر نیست. و از آنجایی که اعتبارات مذکور وزن، مختلف است، بعضی گفته‌اند «مقصود از کلمهٔ موزون در آیهٔ مورد بحث، این است که: ما از زمین سنجیدنی‌هایی چون معدني‌ها (از قبیل طلا و نقره و سایر فلزات) را بیرون کردیم» و بعضی گفته‌اند «مراد این است که ما نباتات که هر نوعش نظامی بدیع و موزون مخصوص به خود دارد، بیرون آوردیم». بعضی دیگر گفته‌اند «مقصود این است که در زمین، هر امر مقدر و معلومی خلق کرده است». چیزی که تنبّه به آن لازم است، تعبیر به «**مِن كُلِّ شَيءٍ مَوزون**» است، و این غیر از تعبیر به «من کل نبات موزون» است؛ زیرا دومی تنها شامل نباتات می‌شود، ولی اولی به خاطر کلمه «انبتنا» نباتات را می‌گیرد و به خاطر کلمه «كُلِّ شَيءٍ» هر چیزی را که در زمین پدید می‌آید و رشد می‌کند، شامل می‌گردد. با در نظر گرفتن کلمهٔ «مِن» که تبعیض را می‌رساند، مقصود این می‌شود: ما در زمین پاره‌ای موجودات دارای وزن و ثقل مادی که استعداد زیاده و نقصان دارند، چه نباتی و چه ارضی، رویانیدیم. بنا بر این معنا، دیگر مانعی نیست که کلمه «موزون» را هم به معنای حقیقیِ‌اش بگیریم و هم به معنای کنایه‌ای‌اش. معنای آیه چنین می‌شود: ما زمین را گستردیم و... در آن از هر چیز موزون (یعنی دارای وزن و واقع در تحت جاذبه و یا متناسب)، مقداری را که حکمت اقتضا می‌کرد، آفریدیم.[3]

فخر رازی نیز در بیان موزون، اقوال متفاوتی می‌آورد که از جملهٔ آنها تناسب، توازن و زیبایی است. وی معتقد است موزون را گاه به معنای «به مقدار حاجت» معنا کرده‌اند و این قول اقرب است؛ زیرا خداوند عالِم مطلق به حوائج انسان است و هر کس را به قدر حاجت و ظرفیتش می‌دهد. و گاه آن را تعیین دقیق ظرفیت هر کدام از عناصر و اجزای عالم تعریف کرده‌اند و گاه آن را متناسب و زیبا با معیار قرار دادن عقل و حکمت تعریف نموده‌اند؛ یعنی افعال نسبت به عقل و حکمت موزون و مستحسن باشند؛[4] بنابراین اصطلاح موزون نیز می‌تواند از جمله اصطلاحات قرآن در بیان زیبایی به معنای تناسب و توازن باشد.

آیات دیگری نیز بر این معنا صحه می‌گذارد؛ آیاتی که در بیان جمال و کمال انسان، بر زیبایی قامت و اندام او تکیه می‌کنند، همچون آیهٔ «**لَقَد خَلَقنَا الانسانَ فِي أَحسَنِ تَقوِيم**: انسان را در نیکوترین اعتدال آفریدیم» (تین، ۴). گرچه مفسران در تبیین این تقویم، باز راه اخلاق و کلام را پیموده‌اند و سعی نموده‌اند آن را در قامت معنوی تفسیر و تعبیر کنند همچون علامه طباطبایی که می‌نویسد: «منظور از آفرینش انسان در احسن تقویم، این است که تمامی جهات وجود انسان و همه شئونش مشتمل بر تقویم است. و معنای «تقویم انسان» این است که او را دارای قوام کرده باشند، و «قوام» عبارت است از هر چیز و هر وضع و هر شرطی که ثبات انسان و بقایش نیازمند بدان است؛ پس جنس انسان به حسب خلقتش دارای بهترین قوام است، و از این جمله و جمله بعدی (**ثُمَّ رَدَدناهُ أَسفَلَ سافِلِينَ الا الذين...**) استفاده می‌شود که انسان به حسب خلقت طوری آفریده شده که صلاحیت دارد به رفیع اعلی عروج کند و به حیاتی جاودانه در جوار پروردگارش، و به سعادتی پیراسته از شقاوت نائل شود، و این به خاطر آن است که خدا او را به جهازی مجهز کرده که می‌تواند با آن علم نافع کسب کند، و ابزار و وسائل عمل صالح را هم به او داده است: «**و نَفسٍ و ما سَوّاها فالهَمها فُجورَها و تَقواها**: سوگند به نفس آدمی و آن کس که آن را رأی منظم ساخته، سپس فجور و تقوا را به او الهام کرده است» (شمس، ۷-۸).

ادامه دارد

پی نوشت‌ها:

۱ـ تفسیر المیزان، ج ۱۶، ص ۳۷۳//۲ـ همان.//۳ـ همان، ج ۱۲، ص ۲۰۴//۴ـ فخر رازی، تفسیر کبیر مفاتیح الغیب، ترجمه علی اصغر حلبی، ج ۱۹، ص ۱۳۲

پسربچه‌ها
اثر استاد مرتضی کاتوزیان

عکس: اینترنت

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص سپند تجارت فرزاد به شناسه ملی ۱۴۰۰۷۵۲۵۳۰۹ و به شماره ثبت ۵۲۵۱۶۶

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ترازنامه و حساب سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مورد تصویب قرار گرفت. آقای علی رنجبر پازکی به شماره ملی ۰۰۲۱۳۵۰۸۲۵ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۸ آقای امید میرلشگری به شماره ملی ۰۴۴۰۳۳۵۱۰۸ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۸ خانم نسترن میرلشگری به شماره ملی ۰۴۴۰۶۶۴۸۳۷ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۸ انتخاب گردیدند. آقای حمیدرضا کلانتر به شماره ملی ۰۰۵۱۲۵۴۹۶۴ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی و خانم سپیده صدفی به شماره ملی ۴۷۱۰۲۳۳۲۷۶ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند. روزنامه کثیرالانتشار اطلاعات جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۷۰۱۴۴۳)

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده مؤسسه غیر تجاری مجمع خیرین بازماندگان از تحصیل استان البرز ثبت شده به شماره ۵۱۳۵ و شناسه ملی ۱۴۰۱۲۴۰۴۶۹۵

بدینوسیله تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده در تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۹ در ساعت ۸ صبح در محل دفتر مرکزی مؤسسه تشکیل می گردد، حضور به هم رسانند. **دستور جلسه:** (تغییر آدرس)

هیئت مدیره مؤسسه غیرتجاری مجمع خیرین بازماندگان از تحصیل استان البرز

«آگهی مناقصه عمومی»

شرکت سیمان خزر در نظر دارد نسبت به «خرید تعداد یک دستگاه گانینگ پاش مدل A-246»، از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اطلاعات فنی به وب سایت سیمان خزر www.khazarcement.ir مراجعه و حداکثر از تاریخ چاپ آگهی در روزنامه اطلاعات به مدت ۱۰ روز پیشنهاد فنی و مالی و نیز کپی اسناد و مدارک و رزومه شرکت مشتمل بر سوابق مرتبط با موضوع مناقصه مزبور را با قید مدت زمان تحویل و سایر شرایط دیگر به صورت پاکت دربسته و لاک و مهر شده در بازه زمانی اعلام گردیده به نشانی کارخانه: لوشان، کیلومتر ۸۰ جاده قزوین-رشت کدپستی ۴۴۵۳۱۴۷۱۹۸ واحد حراست تحویل و یا به شماره فاکس ۰۱۳-۳۴۶۰۴۳۱۷ دبیرخانه حراست کارخانه ارسال فرمایند.

ـ هزینه درج آگهی مناقصه به عهده برنده مناقصه می باشد و شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

ـ پیشنهادات قیمت بر اساس ریال اعلام گردد.

ـ پیشنهادات قیمت با متغیرهای مالی و زمانی بررسی و تصمیم گیری می شود.

ـ تأدیه پیش پرداخت در ازای ضمانت معتبر به همان مبلغ انجام خواهد شد، بدیهی است ضمانت فوق پس از تحویل کامل کالا به فروشنده مسترد می گردد.

ـ باتوجه به زمانبر بودن بررسی استعلام، مقتضی است اعتبار پیشنهاد قیمت پس از پایان مهلت استعلام حداقل برای یک ماه درج گردد.

ـ در صورت نیاز به اطلاعات فنی و بازرگانی مربوط به مناقصه باشماره تلفن های ۰۱۳-۳۴۶۰۳۵۰۱-۵ داخلی ۳۰۳ واحد برق و الکترونیک و داخلی ۳۸۸ واحد بازرگانی شرکت تماس حاصل فرمایند.

شرکت سیمان خزر (سهامی عام)

«آگهی مناقصه عمومی»

شرکت سیمان خزر در نظر دارد نسبت به «خرید تعداد ۴ عدد کارت کنترل فن ۲۲۰ ولت درایو فرکانسی PC00299H-Vacon-NXS»، از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اطلاعات فنی به وب سایت سیمان خزر www.khazarcement.ir مراجعه و حداکثر از تاریخ چاپ آگهی در روزنامه اطلاعات به مدت ۱۰ روز پیشنهاد فنی و مالی و نیز کپی اسناد و مدارک و رزومه شرکت مشتمل بر سوابق مرتبط با موضوع مناقصه مزبور را با قید مدت زمان تحویل و سایر شرایط دیگر به صورت پاکت دربسته و لاک و مهر شده در بازه زمانی اعلام گردیده به نشانی کارخانه: لوشان، کیلومتر ۸۰ جاده قزوین-رشت، کدپستی ۴۴۵۳۱۴۷۱۹۸ واحد حراست تحویل و یا به شماره فاکس ۰۱۳-۳۴۶۰۴۳۱۷ دبیرخانه حراست کارخانه ارسال فرمایند.

ـ هزینه درج آگهی مناقصه به عهده برنده مناقصه می باشد و شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

ـ پیشنهادات قیمت بر اساس ریال اعلام گردد.

ـ پیشنهادات قیمت با متغیرهای مالی و زمانی بررسی و تصمیم گیری می شود.

ـ تأدیه پیش پرداخت در ازای ضمانت معتبر به همان مبلغ انجام خواهد شد، بدیهی است ضمانت فوق پس از تحویل کامل کالا به فروشنده مسترد می گردد.

ـ باتوجه به زمانبر بودن بررسی استعلام، مقتضی است اعتبار پیشنهاد قیمت پس از پایان مهلت استعلام حداقل برای یک ماه درج گردد.

ـ در صورت نیاز به اطلاعات فنی و بازرگانی مربوط به مناقصه باشماره تلفن های ۰۱۳-۳۴۶۰۳۵۰۱-۵ داخلی ۳۰۳ واحد برق و الکترونیک و داخلی ۳۸۸ واحد بازرگانی شرکت تماس حاصل فرمایند.

شرکت سیمان خزر (سهامی عام)

«آگهی مناقصه عمومی»

شرکت سیمان خزر در نظر دارد نسبت به «خرید چهار ردیف الکتروموتور زیمنس» مطابق با تعداد و مشخصات جدول ذیل، از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اطلاعات فنی به وب سایت سیمان خزر www.khazarcement.ir مراجعه و حداکثر از تاریخ چاپ آگهی در روزنامه اطلاعات به مدت ۷ روز پیشنهاد فنی و مالی و نیز کپی اسناد و مدارک و رزومه شرکت مشتمل بر سوابق مرتبط با موضوع مناقصه مزبور را با قید مدت زمان تحویل و سایر شرایط دیگر به صورت پاکت دربسته و لاک و مهر شده در بازه زمانی اعلام گردیده به نشانی کارخانه: لوشان، کیلومتر ۸۰ جاده قزوین-رشت، کدپستی ۴۴۵۳۱۴۷۱۹۸ واحد حراست تحویل و یا به شماره فاکس ۰۱۳-۳۴۶۰۴۳۱۷ دبیرخانه حراست کارخانه ارسال فرمایند.

ـ هزینه درج آگهی مناقصه به عهده برنده مناقصه می باشد و شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.

ـ پیشنهادات قیمت بر اساس ریال اعلام گردد.

ـ پیشنهادات قیمت با متغیرهای مالی و زمانی بررسی و تصمیم گیری می شود.

ـ تأدیه پیش پرداخت در ازای ضمانت معتبر به همان مبلغ انجام خواهد شد، بدیهی است ضمانت فوق پس از تحویل کامل کالا به فروشنده مسترد می گردد.

ـ باتوجه به زمانبر بودن بررسی استعلام، مقتضی است اعتبار پیشنهاد قیمت پس از پایان مهلت استعلام حداقل برای یک ماه درج گردد.

ـ در صورت نیاز به اطلاعات فنی و بازرگانی مربوط به مناقصه باشماره تلفن های ۰۱۳-۳۴۶۰۳۵۰۱-۵ داخلی ۳۰۳ واحد برق و الکترونیک و داخلی ۳۸۸ واحد بازرگانی شرکت تماس حاصل فرمایند.

ردیف	مشخصات کالا	مقدار	واحد	توضیحات
۱	الکتروموتور ۵/۵ کیلووات ۳۰۰۰ دور پایه دار	۲	دستگاه	برند: زیمنس
۲	الکتروموتور ۳ کیلووات ۳۰۰۰ دور پایه دار	۲	دستگاه	برند: زیمنس
۳	الکتروموتور ۴ کیلووات ۳۰۰۰ دور پایه دار	۲	دستگاه	برند: زیمنس
۴	الکتروموتور ۷۵,۰ کیلووات ۹۰۰ دور پایه و فلنج	۲	دستگاه	برند: زیمنس

شرکت سیمان خزر (سهامی عام)

«آگهی مناقصه عمومی»

شرکت سیمان خزر در نظر دارد نسبت به «خرید چهار ردیف درایو فرکانسی» مطابق با تعداد و مشخصات جدول ذیل، از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اطلاعات فنی به وب سایت سیمان خزر www.khazarcement.ir مراجعه و حداکثر از تاریخ چاپ آگهی در روزنامه اطلاعات به مدت ۱۰ روز پیشنهاد فنی و مالی و نیز کپی اسناد و مدارک و رزومه شرکت مشتمل بر سوابق مرتبط با موضوع مناقصه مزبور را با قید مدت زمان تحویل و سایر شرایط دیگر به صورت پاکت دربسته و لاک و مهر شده در بازه زمانی اعلام گردیده به نشانی کارخانه: لوشان، کیلومتر ۸۰ جاده قزوین-رشت، کدپستی ۴۴۵۳۱۴۷۱۹۸ واحد حراست تحویل و یا به شماره فاکس ۰۱۳-۳۴۶۰۴۳۱۷ دبیرخانه حراست کارخانه ارسال